

School ondersteuningsprofiel

2018-2020

Inhoudsopgave

1 Algemene gegevens

- 1A. Contactgegevens school
- 1B. Onderwijskundig concept van de school
- 1C. Kengetallen

2 Basisondersteuning

- 2A. Oordeel inspectie: kwaliteit van de ondersteuning
- 2B. Basisondersteuning

3 Extra ondersteuning: voor leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften

- 3A. Stimulerende en belemmerende factoren voor de begeleiding van kinderen met specifieke onderwijsbehoeften binnen de basisondersteuning.
- 3B. Structurele voorzieningen binnen de school voor kinderen met specifieke onderwijsbehoeften boven de basisondersteuning.

4 Grenzen aan het onderwijs

5 Ontwikkeling en ambities

- 5A. Ontwikkelpunten n.a.v. de basiskwaliteit en de basisondersteuning
- 5B. Beschrijving van ambities

6 Waar zijn wij als school trots op?

Bijlagen:

- Taken en verantwoordelijkheden binnen school
- Zorgstructuur
- Signalering
- Leerlingenzorg
- Zorgschema
- Speciale onderwijszorg op de smalle zorgschool
- Overlegvormen
- Dossier

1 Algemene gegevens	
1A. Contactgegevens school	
Naam	KBS De Drieslag
Adres	Raadhoven 4, 3813 LW Amersfoort
Brin nummer	150Z
Telefoon	033 - 4805428
Email	drieslag@kpoa.nl

1B. Onderwijskundig concept van de school
<p>In een open sfeer, gebaseerd op wederzijds respect en onderling vertrouwen tussen leerkrachten, leerlingen en ouders, willen wij in een veilige omgeving de kinderen rust en structuur en uitdaging bieden, waardoor ieder kind zich optimaal kan ontwikkelen. De huidige maatschappij vraagt om mensen met ideeën, die keuzes durven maken, verantwoordelijkheid kunnen nemen, vertrouwen uitstralen, over goede communicatieve vaardigheden beschikken, open staan voor veranderingen en belangstelling tonen voor anderen.</p> <p>Het onderwijs aan jonge kinderen vormt de basis van zijn/haar ontwikkeling tot een volwaardig functionerend mens. Hierbij zijn de vaardigheden tot expressie, creativiteit, oplossingsgericht denken en de sociale vaardigheden als samenwerking en respect voor elkaar belangrijk. Met behulp van deze vaardigheden kan het kind zijn ontwikkeling vorm geven. Om al deze vaardigheden te kunnen ontwikkelen is spel essentieel. Jonge kinderen leren optimaal in hun vrije spel. Door verkenning, verwondering en beleving van de wereld tijdens spel komt het jonge kind tot het zich eigen maken van de wereld. Concreet materiaal met een breed aanbod op het niveau van het jonge kind en fysieke ruimte zijn belangrijk. Het leerproces van het jonge kind vindt plaats in het dagelijkse spel binnen, maar ook buiten de school. Het jonge kind heeft bij het spel ruimte nodig om zijn fantasie tot uiting te laten komen. Als gevolg van deze ruimte ontstaat er bij het kind het vertrouwen dat het zelf oplossingen kan vinden en wordt het leervermogen van binnenuit vergroot.</p> <p>Kinderen zijn gebaat bij een heldere structuur zodat ze weten wat er van hen wordt verwacht. Duidelijke regels, grenzen en vaste afspraken geven hen een gevoel van veiligheid. Wij bieden de kinderen dit houvast. Het naleven van regels bevordert het respect voor de ander en het rekening houden met elkaar. Wij durven elkaar ook aan te spreken op de naleving van deze afspraken. De eigenschappen die we in het bijzonder stimuleren bij onze leerlingen zijn:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Het vergroten van de zelfredzaamheid van kinderen. Tijdens het zelfstandig werken krijgen kinderen eigen verantwoordelijkheid en de mogelijkheid om op hun eigen niveau te werken. Om het samenwerken te bevorderen en meer keuzemogelijkheden te geven aan kinderen, gebruiken we de Kieskast. Tijdens expressievakken werken we in ateliers om de eigen inbreng van kinderen te vergroten en meer keuzemogelijkheden aan te bieden. - Het ontwikkelen van een positief zelfbeeld. We vinden het belangrijk dat zij weten wie ze zijn en waar ze voor staan. We investeren in gemotiveerd en initiatiefrijk gedrag en leren ze om te gaan met tegenslagen. - Goede samenwerking. We leren kinderen feedback te geven en te ontvangen en om te investeren in relaties en vertrouwen. We stimuleren dat de kinderen zelf denken en dingen samen doen, zowel met leeftijdsgenoten als bij groepsdoorbrekende activiteiten. We verwachten dat zij betrokken zijn bij hun omgeving en dat zij medeverantwoordelijk zijn voor het klimaat op school. Op De Drieslag spelen, door leerkrachten getrainde, mediators een belangrijke rol. Zij kunnen bemiddelen bij conflicten tussen leerlingen en

op zoek gaan naar win-win situaties. Natuurlijk leren ook leerlingen die geen mediator zijn, op welke wijze zij elkaar het beste aan kunnen spreken.

- **Het maximaal mogelijke halen uit het aanwezige talent.** Wij vinden het belangrijk dat kinderen kunnen groeien binnen hun mogelijkheden, zowel cognitief als op sociaal emotioneel gebied zodat ze zich bewust zijn van hun eigen talenten en mogelijkheden.

Aanwezige deskundigheid

Binnen de school is de volgende expertise aanwezig:

- Intern begeleider
- Wij kunnen gebruikmaken van de expertise van speltherapeute Els Achterberg (speltherapie).
- Wij maken gebruik van de expertise van Logopediepraktijken Amersfoort (logopedie).
- Wij maken gebruik van de expertise van Sterk Oefentherapie (bewegingstherapie).
- Wij maken gebruik van de expertise van Yvonne Koenen (Nederlands als tweede taal)

1C. Kengetallen

Aantal leerlingen op 1-10-2017	83	
Leerlingengewicht 2017-2018	Aantal lln 0,3: 3	Aantal lln 1,2: 5

	2014-2015	2015-2016	2016-2017
Aantal sbo verwijzingen	4	0	3
Aantal verwijzingen so cl 3	1	0	0
Aantal verwijzingen so cl 4	0	0	0
Aantal LGF/arrangementen	0	0	0

Aantal kinderen met een Ontwikkelingsperspectief	Gr 1	Gr 2	Gr 3	Gr 4	Gr 5	Gr 6	Gr 7	Gr 8
	0	0	0	0	0	1	1	0

Uitstroom naar VO	2014-2015	2015-2016	2016-2017
Voortgezet Speciaal Onderwijs	0	0	0
Praktijk onderwijs	0	0	0
VMBO B/K	25%	16%	22%
VMBO met LWOO	0	0	0
VMBO T/MAVO	33%	30%	44%
HAVO	25%	33%	22%
VWO	17%	21%	12%

2. Basisondersteuning	
2A. Oordeel inspectie: Kwaliteit van de ondersteuning	Datum: 27-02-2017
Oordeel	<p>Het 'Rapport onderzoek in het kader van het vierjaarlijks bezoek bij rkbs De Drieslag' is te vinden op www.owinspec.nl .</p> <p>Rkbs "De Drieslag" heeft haar kwaliteit op orde en de inspectie handhaaft het basisarrangement.</p> <p>De eindresultaten van de leerlingen op de vakgebieden Nederlandse taal en rekenen zijn voldoende. De leraren beschikken over voldoende didactische vaardigheden om de leerlingen te laten leren. Ze leggen over het algemeen duidelijk uit en zorgen ervoor dat de leerlingen tot leren komen.</p> <p>De Drieslag heeft een veilig en prettig school-klimaat. Leerlingen en ouders geven aan dat er duidelijke regels zijn en dat er oog is voor het welzijn en de ontwikkeling van de leerlingen.</p> <p>De school heeft een professionele kwaliteitscultuur, waarin de schoolleider de schoolontwikkeling aanstuurt en het team een bereidheid tot verandering laat zien en vanuit een gedeelde verantwoordelijkheid werkt aan de ontwikkeling van de school.</p> <p><i>Wat kan beter?</i></p> <p>Het team kan zich verder ontwikkelen in het laten aansluiten van het onderwijs op de onderwijsbehoeften van de leerlingen. Dit kan onder meer door de ontwikkeling van leerlingen scherper in beeld te brengen en vervolgens de leerstof en de instructie meer af te stemmen op wat de leerlingen nodig hebben.</p>

2B. Basisondersteuning		Op orde	In ontwikkeling
Belofte 1	<i>We voeren helder beleid op het gebied van ondersteuning.</i>		
	De school kent en hanteert de ondersteuningsroute van het samenwerkingsverband.	X	
	De school hanteert een interne ondersteuningsstructuur met duidelijk belegde taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden.	X	
	De school heeft één aangewezen contactpersoon voor vraagstukken rondom ondersteuning.	X	
	De school beschikt over de volgende beleidsstukken en medewerkers passen deze toe:		
➤ Protocol voor medische handelingen	X		
➤ Verwijsindex	X		
➤ Veiligheidsplan	X		
➤ Gedragsprotocol	X		
➤ Dyslexieprotocol	X		
➤ Dyscalculieprotocol	X		
➤ Protocol aangepaste leerlijnen		X	
➤ Verzuimprotocol	X		
➤ VVE protocol		X	

<i>Toelichting:</i> De structuur is aanwezig en wordt beschreven in het Schoolplan 2015-2019. Het VVE protocol is niet van toepassing omdat er geen leerlingen met een VVE indicatie op school zitten.			
Belofte 2	<i>We realiseren een veilig pedagogisch klimaat.</i>		
	Teamleden werken volgens een effectieve pedagogische aanpak om goed gedrag te bevorderen (binnen de regio wordt bijvoorbeeld gewerkt met De Vreedzame school, PBS, Leefstijl en oplossingsgericht werken).	X	
	De school hanteert een leerlingvolgsysteem waarmee de sociaal-emotionele ontwikkeling van leerlingen wordt gevolgd.	X	
	De school heeft een veiligheidsbeleid gericht op het voorkomen en afhandelen van incidenten in en om de school.	X	
<i>Toelichting:</i> Zoals beschreven in het Schoolplan 2015-2019 en beoordeeld door de Inspectie heeft de Drieslag een veilig pedagogisch klimaat. De school gebruikt de methode Vreedzame school, een methode om structureel en preventief te werken aan de sociale vaardigheden van onze leerlingen. Om deze ontwikkeling en het welbevinden van de kinderen te volgen maakt de school gebruik van VISEON en KIKJ, volginstrumenten voor de sociaal-emotionele ontwikkeling. We proberen kinderen aan te spreken op hun talenten waarvoor we een aantal keer per jaar het Talentmoment organiseren.			
Belofte 3	<i>We werken handelingsgericht en opbrengstgericht.</i>		
	Teamleden beschikken over een positieve grondhouding om leerlingen met extra onderwijs- en opvoedingsbehoeften te begeleiden.	X	
	Teamleden staan open voor feedback, reflecteren op hun eigen rol en trekken daaruit conclusies voor hun handelen.	X	
	De school onderschrijft de uitgangspunten van HGW en medewerkers passen deze toe in hun handelen.	X	
	De school faciliteert teamleden hun handelingsgerichte en opbrengstgerichte vaardigheden te ontwikkelen.	X	
	De school evalueert jaarlijks de inzet en opbrengsten van de (extra) ondersteuning aan leerlingen en registreert dit.	X	
	De school toont aan waarvoor de ondersteuningsmiddelen (beschikbaar gesteld door het samenwerkingsverband) worden ingezet en wat het effect hiervan is (geweest).	X	
<i>Toelichting:</i> In alle groepen wordt gewerkt met groepsplannen en groepsoverzichten en er is een gesprekkencyclus tussen leerkrachten en de intern begeleider. Door middel van trainingen hebben de teamleden gewerkt aan de eigen ontwikkeling en professionalisering op het gebied van feedback geven, ontvangen en vragen en het reflecteren op de eigen rol binnen de school.			
Belofte 4	<i>We dragen leerlingen zorgvuldig over.</i>		
	Bij een (tussentijdse) aanmelding wordt een gesprek gevoerd tussen school en ouders (en eventueel de leerling).	X	
	Voor alle leerlingen vindt een (informatie)overdracht plaats. Dit geldt voor de overgang vanuit de voorschoolse voorziening - of de vorige school - en bij de overgang naar een andere school.	X	
	Leerlingen met extra onderwijsbehoeften worden middels een gesprek overgedragen. Dit geldt zowel voor de overdracht vanuit voorschoolse voorzieningen als bij de overgang naar een andere school.	X	

	Binnen de school worden leerlingen middels een groepsoverzicht en gesprek overgedragen naar een volgende groep of een andere leerkracht.	X	
	Een schooladvies van de school (voor overgang naar een andere school) komt in samenwerking met ouders tot stand.	X	
<i>Toelichting:</i> De Drieslag voldoet aan deze belofte binnen de basisondersteuning.			
Belofte 5	<i>We monitoren de ontwikkeling van leerlingen continu.</i>		
	Leerkrachten benoemen in hun groepsplan de doelen voor de lange (einde schooljaar) en voor de korte (tussendoelen) termijn. Deze doelen worden gecommuniceerd en geëvalueerd met (indien mogelijk) leerlingen, ouders en collega's.	X	
	Leerkrachten bespreken minstens drie keer per jaar hun vragen betreffende het opstellen, uitvoeren en realiseren van groepsplannen met een deskundige binnen school.	X	
	De school stelt voor een leerling die extra ondersteuning nodig heeft (overstijgend aan de basisondersteuning) - in overleg met ouders - een ontwikkelingsperspectief vast.	X	
	De ontwikkelingsperspectief-plannen voldoen aan de wettelijke criteria en omvatten in elk geval de (verwachte) uitstroombestemming, de onderbouwing hiervan en de te bieden extra ondersteuning.	X	
	Het ontwikkelingsperspectief wordt tenminste een keer per schooljaar met ouders geëvalueerd.	X	
<i>Toelichting:</i> De Drieslag voldoet aan deze belofte binnen de basisondersteuning.			
Belofte 6	<i>We stemmen het onderwijs af op verschillen in ontwikkeling tussen kinderen.</i>		
	Leerkrachten stemmen het onderwijs (de aangeboden leerinhouden, instructie, verwerkingsopdrachten en onderwijstijd) af op de verschillen in ontwikkeling tussen leerlingen.	X	
	Leerkrachten realiseren een voorspelbare en overzichtelijke leeromgeving.	X	
	Leerkrachten werken met een doelgericht (groeps)plan, tenminste voor de vakken rekenen, taal, lezen en sociaal-emotionele ontwikkeling, waarin ze de doelen en de aanpak voor de groep, subgroepen en mogelijk een individuele leerling beschrijven.		X
	Binnen de school is sprake van een positieve grondhouding om leerlingen met extra onderwijs- of ondersteuningsbehoeften op te vangen. Dit geldt bijvoorbeeld ten aanzien van de afstemming en differentiatie in het onderwijs, maar ook voor de fysieke mogelijkheden van het schoolgebouw.	X	
<i>Toelichting:</i> Alle leerkrachten zijn vaardig in het geven van instructie op drie verschillende instructiegroepen. De groene groep vraagt om basisinstructie, de gele groep krijgt daarnaast verlengde instructie en de blauwe groep kan met een minimale instructie zelfstandig aan het werk. In alle groepen wordt gewerkt met een groepsplan rekenen, lezen en begrijpend lezen. In schooljaar 2017-2018 volgt het groepsplan spelling. Het groepsplan sociaal emotionele ontwikkeling volgt in de jaren daarna.			

Belofte 7	<i>We werken constructief samen met ouders en leerlingen.</i>		
	Leerkrachten en de school betrekken ouders als partner en ervaringsdeskundige bij de ontwikkeling van de leerling.	X	
	Ouders informeren de school over alle relevante zaken betreffende de zorg en ondersteuning van hun kind.	X	
	Leerkrachten betrekken ouders vroegtijdig (bij de analyse van de situatie en het uitvoeren van de aanpak) wanneer lichte ondersteuning noodzakelijk is.	X	
	Ouders zijn aanwezig bij besluitvormende besprekingen van hun kind.	X	
	Leerkrachten en ouders informeren elkaar tijdig en regelmatig (minimaal drie keer per jaar) over de ontwikkeling van de leerling.	X	
	Leerkrachten betrekken leerlingen zoveel mogelijk bij de analyse, formuleren samen doelen en benutten de ideeën en oplossingen van leerlingen.	X	
<i>Toelichting:</i> Leerkrachten en de school betrekken ouders in de dagelijkse praktijk als partner en ervaringsdeskundige bij de ontwikkeling van de leerling. De manier waarop leerlingen worden betrokken bij hun ontwikkelingsproces is leerkrachtafhankelijk.			
Belofte 8	<i>We signaleren vroegtijdig extra behoeften op het gebied van onderwijs, opvoeden en opgroeien.</i>		
	De onderwijs-, opvoedings-, en ondersteuningsbehoeften en mogelijkheden van het kind, de groep, de leerkracht, de school en het gezin staan centraal in elke casus.	X	
	Leerkrachten observeren de wisselwerking tussen de leerling, de leerkracht, de groep de leerstof en de evt. thuissituatie.	X	
	Leerkrachten signaleren (op basis van basiskennis en vaardigheden) vroegtijdig extra onderwijsbehoeften bij leerlingen met:		
	➤ (lichte) ondersteuningsvragen op terreinen als Nederlands en rekenen (zoals dyslexie en dyscalculie);	X	
	➤ (lichte) ondersteuningsvragen van leerlingen met een meer of minder dan gemiddelde intelligentie;	X	
	➤ (lichte) ondersteuningsvragen op sociaal-emotioneel gebied en gedragsondersteuning;	X	
	➤ (lichte) ondersteuningsvragen op (senso)motorisch en logopedisch gebied.	X	
Leerkrachten signaleren (op basis van basiskennis en vaardigheden) vroegtijdig opgroei- en opvoedproblemen en werkt hiertoe samen met opvoedondersteuners.	X		
Leerkrachten gaan een partnerschap aan met ouders, om zo nodig vroegtijdig extra behoeften te signaleren op terreinen als onderwijs, opvoeden en opgroeien.	X		
Leerkrachten stellen op basis van een handelingsgerichte analyse van de verzamelde gegevens (observaties, gesprekken, toets analyses) vast wat de specifieke onderwijsbehoeften van de leerling zijn op basis van stimulerende en belemmerende factoren.	X		

	Leerkrachten stellen op basis van de onderwijsbehoeften van de leerling de persoonlijke ondersteuningsbehoefte en ontwikkelambitie weer.	X	
<i>Toelichting:</i> De laatste jaren is veel aandacht gegaan naar de signalering van onderwijsbehoeften van kinderen met een meer dan gemiddelde intelligentie. Hiervoor is het Protocol (Meer)begaafdheid ontwikkeld en is voor de groepen 1 t/m 8 materiaal aangeschaft in de vorm van Levelwerk.			
Beloofte 9	<i>We beschikken over een aanbod voor lichte interventies op school.</i>		
	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Alle leerkrachten beschikken over basiskennis en vaardigheden op het gebied van: ➤ Organisatorische competenties voor de begeleiding van leerlingen met onderwijs- en ondersteuningsbehoeften; ➤ Pedagogische competenties voor de begeleiding van leerlingen met onderwijs- en ondersteuningsbehoeften. 	X	
		X	
	Binnen het team zijn specifieke kennis en vaardigheden aanwezig over:		
	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Organisatorische competenties voor de begeleiding van leerlingen met onderwijs- en ondersteuningsbehoeften; ➤ Pedagogische competenties voor de begeleiding van leerlingen met onderwijs- en ondersteuningsbehoeften. 	X	
		X	
De school heeft een kwalitatief ondersteuningsaanbod bij ondersteuningsvragen op het gebied van:			
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Organisatorische competenties voor de begeleiding van leerlingen met onderwijs- en ondersteuningsbehoeften; ➤ Pedagogische competenties voor de begeleiding van leerlingen met onderwijs- en ondersteuningsbehoeften. 	X		
	X		
<i>Op school kan tegemoet gekomen worden aan specifieke onderwijsbehoeften van leerlingen met:</i>			
Alle leerkrachten beschikken over basiskennis en vaardigheden op het gebied van:			
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Een ontwikkelingsperspectief; ➤ Een IQ rond 80 a 85 enerzijds en 130 a 140 anderzijds en/of een disharmonisch intelligentieprofiel; ➤ (enkelvoudige) leerproblemen; ➤ Een vertraagde leer- en taalontwikkeling; ➤ Dyslexie, die conform het dyslexieprotocol op school begeleid kunnen worden; ➤ Een vertraagde rekenontwikkeling; ➤ Dyscalculie, die conform het dyscalculieprotocol op school begeleid kunnen worden; ➤ (enkelvoudige) gedragsproblemen, zoals: aandachts- en concentratieproblemen, hyperactiviteit, werkhoudingsproblemen, onderprestatie en verminderde taakgerichtheid 	X		
	X		
	X		
	X		
	X		
	X		
	X		
	X		

	<ul style="list-style-type: none"> ➤ (enkelvoudige) sociaal-emotionele problemen, zoals: faalangst, verminderde weerbaarheid, beperkingen in sociale vaardigheden, beperkingen in communicatieve vaardigheden (waaronder interactie) ➤ Een afwijkende motoriek. Kenmerken: slecht handschrift, houterigheid, onhandigheid, slechte sportprestatie, verminderde oriëntatie in de ruimte 	<p style="text-align: center;">X</p> <p style="text-align: center;">X</p>	
	<p>Binnen het team zijn specifieke kennis en vaardigheden aanwezig over:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Een ontwikkelingsperspectief; ➤ Een IQ rond 80 a 85 enerzijds en 130 a 140 anderzijds en/of een disharmonisch intelligentieprofiel; ➤ (enkelvoudige) leerproblemen; ➤ Een vertraagde leer- en taalontwikkeling; ➤ Dyslexie, die conform het dyslexieprotocol op school begeleid kunnen worden; ➤ Een vertraagde rekenontwikkeling; ➤ Dyscalculie, die conform het dyscalculieprotocol op school begeleid kunnen worden; ➤ (enkelvoudige) gedragsproblemen, zoals: aandachts- en concentratieproblemen, hyperactiviteit, werkhoudingsproblemen, onderprestatie en verminderde taakgerichtheid ➤ (enkelvoudige) sociaal-emotionele problemen, zoals: faalangst, verminderde weerbaarheid, beperkingen in sociale vaardigheden, beperkingen in communicatieve vaardigheden (waaronder interactie) ➤ Een afwijkende motoriek. Kenmerken: slecht handschrift, houterigheid, onhandigheid, slechte sportprestatie, verminderde oriëntatie in de ruimte 	<p style="text-align: center;">X</p> <p style="text-align: center;">X</p> <p style="text-align: center;">X</p> <p style="text-align: center;">X</p> <p style="text-align: center;">X</p> <p style="text-align: center;">X</p> <p style="text-align: center;">X</p> <p style="text-align: center;">X</p>	<p style="text-align: center;">X</p> <p style="text-align: center;">X</p>
	<p>De school heeft een kwalitatief ondersteuningsaanbod bij ondersteuningsvragen op het gebied van:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Een ontwikkelingsperspectief; ➤ Een IQ rond 80 a 85 enerzijds en 130 a 140 anderzijds en/of een disharmonisch intelligentieprofiel; ➤ (enkelvoudige) leerproblemen; ➤ Een vertraagde leer- en taalontwikkeling; ➤ Dyslexie, die conform het dyslexieprotocol op school begeleid kunnen worden; ➤ Een vertraagde rekenontwikkeling; ➤ Dyscalculie, die conform het dyscalculieprotocol op school begeleid kunnen worden; ➤ (enkelvoudige) gedragsproblemen, zoals: aandachts- en concentratieproblemen, hyperactiviteit, werkhoudingsproblemen, onderprestatie en verminderde taakgerichtheid ➤ (enkelvoudige) sociaal-emotionele problemen, zoals: faalangst, verminderde weerbaarheid, beperkingen in sociale vaardigheden, beperkingen in communicatieve vaardigheden (waaronder interactie) 	<p style="text-align: center;">X</p> <p style="text-align: center;">X</p> <p style="text-align: center;">X</p> <p style="text-align: center;">X</p> <p style="text-align: center;">X</p> <p style="text-align: center;">X</p> <p style="text-align: center;">X</p> <p style="text-align: center;">X</p>	

	➤ Een afwijkende motoriek. Kenmerken: slecht handschrift, houterigheid, onhandigheid, slechte sportprestatie, verminderde oriëntatie in de ruimte	X	
<i>Toelichting:</i> Geen verdere toelichting van toepassing.			
Belofte 10	<i>We signaleren vroegtijdig extra behoeften op het gebied van onderwijs, opvoeden en opgroeien.</i>		
	Scholen werken, zo nodig, samen met ketenpartners en bieden met deze ketenpartners extra ondersteuning bij ondersteuningsvragen op het gebied van opvoeden, opgroeien en leren.	X	
	De opvoedondersteuner is voor de school een belangrijke partner voor advies en samenwerking op het gebied van opvoeden en opgroeien.	X	
	De onderwijsondersteuner is voor de school een belangrijk partner voor advies en samenwerking bij specifieke ondersteuningsbehoeften binnen het onderwijs.	X	
	De school weet welke expertise op andere scholen binnen het samenwerkingsverband beschikbaar is en maakt hier indien nodig gebruik van.		X
	De school hanteert het verzuimprotocol en meldt verzuim van leerlingen conform regionale afspraken bij de leerplichtambtenaar.	X	
<i>Toelichting:</i> Vanuit het samenwerkingsverband SWV De Eem is nog geen overzicht beschikbaar van alle aanwezige expertise binnen de wijk. Als we als school expertise nodig hebben, gaan we hierover met het SWV in gesprek. Van daaruit wordt er, waar mogelijk, contact gelegd met een andere school.			

3. Extra ondersteuning: voor leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften		
3A. Stimulerende en belemmerende factoren voor de begeleiding van kinderen met specifieke onderwijsbehoeften binnen de basisondersteuning:		
	Stimulerende factoren	Belemmerende factoren
Gebouw	Het gebouw beschikt over ruime lokalen. Daarnaast hebben we drie leegstaande lokalen die we kunnen gebruiken om in kleine groepjes te werken. De school is volledig gelijkvloers en beschikt over een invalidentoilet.	
Aandacht en tijd	In samenwerking met de andere twee basisscholen op het plein is de Ta(a)lentklas opgericht. Deze is speciaal voor leerlingen die de potentie hebben om een Havo niveau te halen maar zich door een taalachterstand op een lager niveau ontwikkelen. Leerlingen die korter dan drie jaar in Nederland zijn, krijgen extra taalonderwijs om hun woordenschat uit te breiden.	Op een totaal van 5 groepen zijn er 3 combinatiegroepen (groep 1/2, groep 3/4 en groep 7/8). In schooljaar 2017-2018 is er in de groep 7/8 één dag in de week dubbele bezetting door de leerkrachten van die groep.
Schoolomgeving	De Drieslag is gesitueerd in Schothorst-Noord. Het is een rustig gedeelte van de wijk zonder veel prikkels. De school staat op een plein met nog twee andere basisscholen.	
Leerling populatie	De schoolpopulatie is overwegend autochtoon. De meeste kinderen komen zonder taalachterstand binnen.	De daling van het aantal leerlingen is een wijkbreed gegeven. We zien een gestage toename in het aantal echtscheidingen. Daarnaast zien wij steeds meer "shoppende" ouders. De afgelopen jaren is het aantal leerlingen met een allochtone achtergrond gestegen. Het aantal leerlingen die korter dan drie jaar in Nederland zijn, is gestegen. Deze leerlingen beheersen de Nederlandse taal nog onvoldoende.
Teamfactoren	Eén leerkracht heeft de master Ecologische pedagogiek gedaan. Het team heeft een groot verantwoordelijkheidsgevoel voor de hele school en is zeer betrokken bij alle leerlingen.	De beschikbaarheid van intern begeleider slechts één dag per week. De geringe omvang van het team beperkt de mogelijkheden voor verdere specialisaties.

Leerkrachtfactoren	Binnen het team hebben de leerkrachten een gevarieerde kennis. Kennis en ervaringen worden veel met elkaar gedeeld en de lijntjes zijn kort.	Het team bestaat volledig uit parttimers. Dit vraagt aandacht voor de doorgaande lijn in de processen.
Samenwerking met partners	We werken samen met een logopediste die een dag per week haar praktijk heeft in de school. Daarnaast is een dag per week "Sterk Oefentherapie" op school aanwezig. Er is een samenwerking met SKA (buitenschoolse opvang). Daarnaast is er structureel overleg met de beide andere scholen op het plein.	

3B. Structurele voorzieningen binnen de school voor kinderen met specifieke onderwijsbehoeften boven de basisondersteuning

Door de geringe omvang van de school, heeft de school helaas geen mogelijkheden voor kinderen met een specifieke onderwijsbehoefte boven de basisondersteuning.

4. Grenzen aan het onderwijs

Naast de bij punt 3A genoemde belemmeringen, zijn we ons op de Drieslag bewust van de grenzen die de keuze voor een smalle zorgschool met zich meebrengt. Zoals reeds aangegeven, zijn wij goed in staat om binnen de groepen onderwijs te differentiëren. Zowel de minder als meer begaafde leerlingen bieden wij onderwijs. Naast de extra ondersteuning die binnen de klas wordt geboden aan die leerlingen die dit nodig hebben, bieden we ook verdiepende stof aan in de klas. Indien nodig, maken we gebruik van aanvullend onderwijs in de vorm van externe plusklassen. Hiervoor werken we samen met de School op de Berg (Plusklas) en het Corderius college (Masterclass) en de Gondelier (Da Vinciklas).

De grenzen binnen ons onderwijs liggen op het gebied van cognitie en gedrag. Daar waar vastgesteld wordt dat een leerling reeds in een vroeg stadium de grenzen van zijn capaciteiten bereikt binnen het reguliere onderwijs en, gezien de groepsgrootte, geconcludeerd wordt dat deze leerling passender onderwijs zou kunnen volgen in het s(b)o, wordt met de betrokkenen (ouders, leerkrachten, intern begeleider) een juiste oplossing gezocht. Het mag duidelijk zijn dat het welbevinden van de leerling voorop staat en dat de beschikbare interventies, beschreven in de protocollen, binnen de school optimaal zijn ingezet. Ook wanneer het gedrag van een leerling ervoor zorgt dat de veiligheid van de leerling zelf, zijn medeleerling en/of de teamleden in het gedrang is, kan eenzelfde traject worden gevolgd. Te allen tijde zal in deze trajecten de ondersteuning van het Samenwerkingsverband de Eem worden ingezet.

Daarnaast is ons personeel niet bevoegd om medische handelingen te verrichten. Dit is vastgelegd in het Protocol Medisch handelen.

5. Ontwikkeling en ambities

5A. Ontwikkelpunten n.a.v. de basiskwaliteit en de basisondersteuning
--

De grote lijnen van de ontwikkeling van de Drieslag staan beschreven in het Schoolplan 2015-2019 dat op de website van de school is gepubliceerd.

5B. Beschrijving van ambities

Hiervoor verwijzen wij naar Schoolplan 2015-2019 waarin de grote ontwikkelingslijnen van de school per jaar beschreven staan.

6. Waar zijn wij als school trots op?
--

We zijn er trots op dat we als kleine school met daardoor beperkte faciliteiten toch in staat zijn de leerlingen zoveel mogelijk ondersteuning op maat te kunnen bieden.
--

Datum vaststelling

26-03-2018

Bijlage: Taken en verantwoordelijkheden binnen de school t.a.v. ondersteuning

Groepsleerkrachten

- Afnemen van methode gebonden toetsen en methode onafhankelijke toetsen (Kleutersignalering, Sociale competentie observatie lijst (VISEON), Leerling en onderwijs volgsysteem (LOVS)).
- Registreren en invoeren van methode gebonden toetsen en methode onafhankelijke toetsen.
- Analyseren van methode gebonden toetsen en methode onafhankelijke toetsen op groep- en leerling niveau.
- Observeren m.b.t. taak- werkhouding en sociaal-emotionele ontwikkeling.
- Voeren van gesprekken met leerlingen.
- Voeren van gesprekken met ouders.
- Digitaal leerlingendossier bijhouden.
- Aanmelden leerling m.b.t. intern zorgoverleg/leerlingenbespreking.
- Afnemen (eenvoudig) onderzoek (indien van toepassing)
- Informeren en afstemmen met ouders.
- Schriftelijke verslaglegging van alle oudergesprekken in digitale rapportage.
- Opstellen en bijhouden van groepsoverzichten
- Opstellen, uitvoeren en evalueren van groepsplannen
- Opstellen, bijhouden en uitvoeren weekplanning m.b.v. groepsplan
- Opstellen, uitvoeren en evalueren Groeidocumenten en Ontwikkelingsperspectieven
- Overleg voeren met IB-er, onderwijsondersteuner, e.d.
- Informeren van ouders m.b.t. interne zorg

Intern begeleider

- Opstellen en bewaken van procedures, richtlijnen en afspraken
- Organiseren en voeren van groeps- en leerling-besprekingen
- Ondersteunen bij opstellen (digitaal) handelingsplan/ groepsplan (SMART)
- Toets kalender opstellen
- Ondersteuningskalender opstellen
- Coördineren invoeren en analyseren LOVS
- Opzetten en beheren van orthotheek
- Collegiale consultatie: hulp en advies geven aan collega's m.b.t. zorgleerlingen, didactische vragen e.d. indien wenselijk (leerkracht bepaalt agenda, IB-er ondersteunt)
- Coördineren van aanmelding en verwijzing van leerlingen voor interne zorg
- Coördineren van aanmelding en verwijzing van leerlingen voor externe zorg
- Coördineren van activiteiten m.b.t. (terug)plaatsen van leerlingen van BAO → SBO of SBO → BAO
- Aanvragen en overleg voeren m.b.t. Arrangementen
- Coördineren van de ontwikkeling van Arrangementen
- Intern overleg (IB/MT)
- Informeren team en MT (kennisoverdracht) omtrent nieuwe ontwikkelingen op het gebied van de zorg
- Aanschaf nieuwe middelen en materialen m.b.t. ondersteuning
- Bijwonen bijeenkomsten IB netwerken/ externe instanties
- Analyseren opbrengsten LOVS op groep- en schoolniveau

- Analyseren VISEON op groep- en schoolniveau
- Teampresentatie geven m.b.t. ontwikkeling/opbrengsten LOVS op groep- en schoolniveau
- Nieuwe leerkrachten coachen
- Voorbereiden vergaderingen

Directie/managementteam

- Bewaken en monitoren van de kwaliteit van leerlingenzorg
- Vaststellen van evaluatiemomenten op schoolniveau
- Formuleren van nieuwe beleidsvoorstellen
- Intern overleg (IB/MT)

Bijlage: Zorgstructuur

Huidige situatie

De huidige structuur van de zorg is gebaseerd op verschillende zorgniveaus die uitgangspunt vormen bij de invulling van de ondersteuning aan het kind. Wanneer een leerling belemmeringen in het ontwikkelingsproces ondervindt, is de groepsleerkracht als eerste verantwoordelijk om deze belemmeringen uit de weg te nemen. Ook gaat de ondersteuning uit naar leerlingen met een ontwikkelingsvoorsprong, die meer leerstof aan kunnen dan regulier in de groep aan bod komt. In veel gevallen is het mogelijk met extra begeleiding binnen de groep op tijd bij te sturen. De leerling kan het onderwijsproces weer verder volgen.

De extra begeleiding die leerlingen met speciale onderwijsbehoeften nodig hebben, kan op verschillende momenten binnen de school naar voren komen.

- De problemen zijn al aanwezig op het moment dat een leerling op school komt (b.v. motorisch/spraak/taal problemen).
- De leerkracht loopt tijdens het werken in de groep tegen de leer en/of gedrags- problemen aan en neemt deze mee naar de groepsbespreking. Dit kan naar aanleiding zijn van observaties en/of leerresultaten.
- Ouders komen op school met hun zorgen over de ontwikkeling van hun kind op school. Hierop volgt overleg met de leerkracht en IB-er.

Op De Drieslag worden 5 niveaus van ondersteuning onderscheiden:

- Niveau 1: Algemene ondersteuning in de groep
- Niveau 2: Extra ondersteuning in de groep
- Niveau 3: Speciale ondersteuning na intern onderzoek
- Niveau 4: Speciale ondersteuning na extern onderzoek
- Niveau 5: De ondersteuning in de speciale school voor basisonderwijs

Niveau 1: Algemene ondersteuning

De leerkracht geeft kwalitatief goed onderwijs aan zijn/haar groep leerlingen. Daarmee beoogt hij/zij te anticiperen op en rekening te houden met leerlingen die mogelijk problemen kunnen geven. De algemene zorg heeft een preventieve functie. Kenmerken van algemene zorg zijn:

- helderheid over de na te streven (minimum)doelen
- structurele signaleringsmomenten
- optimale taakgerichte leertijd
- consequente pedagogisch–didactische aanpak door leerkracht
- een positief werkklimaat
- bevorderen van eigen deskundigheid en vaardigheid.

Niveau 2: Extra ondersteuning

De leerkracht besteedt extra zorg aan een of meerdere leerlingen, die volgens de signaleringsgegevens de stof nog niet voldoende – of juist meer dan voldoende – beheersen. Of aan kinderen die gedragsmatig opvallen. De extra zorg kan in het handelen van de leerkracht tot uitdrukking komen door:

- meer gerichte leer- en instructietijd
- extra, kortdurende specifieke individuele begeleiding
- extra, kortdurende specifieke groepsbegeleiding
- een aangepaste groepsorganisatie
- extra pedagogische maatregelen.

Concreet betekent dit:

- kringgesprekken
- individuele gesprekken zowel met ouders als met leerlingen
- plaats van de leerling in de groep
- observaties
- pre-instructie, verlengde instructie, instructietafel, duo-werk
- samenwerkend leren
- samenstellen van handelingsplannen.

De extra ondersteuning wordt geregistreerd in het leerlingendossier.

Niveau 3: Speciale ondersteuning na intern overleg/onderzoek

De leerkracht heeft de leerling besproken in de leerlingbespreking en met de IB-er. Er kan een pedagogisch-didactisch onderzoek verricht worden. Op basis van een analyse en diagnose van de verzamelde gegevens stelt de leerkracht (eventueel samen met de IB-er) een handelingsplan op. De ouders worden op de hoogte gebracht van dit handelingsplan. De leerkracht voert dit handelingsplan in de groep uit. Bij het inzetten van speciale ondersteuning kan men denken aan:

- didactisch aangepaste instructiewijze
- ondersteunen van het proces door hulpmaterialen
- een positief werkklimaat creëren.

Instanties en/of werkzaamheden waarmee men dan te maken kan krijgen, zijn:

- maatschappelijk werk
- SOVA/speel-praatgroep
- gesprekken met ouders en/of leerlingen
- toepassen van bepaalde methodieken
- verwijzen naar de schoolarts
- handelingsplannen, groeidocumenten.

Niveau 4: Speciale ondersteuning na extern onderzoek. Door de leerkracht, de IB-er en externe instanties wordt op basis van school specifieke informatie en de gegevens uit eventueel extern onderzoek een plan opgesteld. Dit plan is zichtbaar in het groepsplan en wordt voor een vastgestelde periode in de groep uitgevoerd; de IB-er kan hier ondersteuning in bieden. Ook kan er ondersteuning geboden worden na raadpleging van het Samenwerkingsverband De Eem. Dit wordt een arrangement genoemd. Als de vastgestelde periode van het groepsplan eindigt, moet er geëvalueerd worden met alle betrokkenen. Op basis van deze evaluatie zal men beslissen over de voortgang, bijvoorbeeld:

- verlenging van de werkperiode
- leerling aanmelden bij het Samenwerkingsverband De Eem voor plaatsing op SBO
- leerling aanmelden bij een clusterschool
- einddoelen voor de leerling aanpassen aan zijn/haar mogelijkheden (eigen leerlijn).

Instanties en/of werkzaamheden, waarmee men dan te maken kan krijgen, zijn:

- Bureau Jeugdzorg/GGZ/Advies Meldpunt Veilig thuis/Audiologisch Centrum
- maatschappelijk werk
- cluster school
- onderwijskundig rapport.

Niveau 5: Zeer speciale ondersteuning in het speciaal onderwijs. De leerling is geplaatst binnen het speciaal onderwijs en wordt daar verder begeleid.

Toekomstige situatie

In het kader van de Wet Passend Onderwijs wordt er gewerkt met groepsoverzichten, groepsplannen en groeidocumenten. Het team is op de hoogte van de ondersteuningsstructuur. Er is expliciet aangegeven dat binnen de school de leerkracht een verantwoordelijke rol neemt in de begeleiding van het kind en IB zich richt op de begeleiding van de leerkracht.

De groepsplannen worden twee keer per jaar geschreven en aan het einde geëvalueerd en twee keer per jaar tussentijds geëvalueerd. Daardoor wordt de groep vier keer onder de loep genomen en hoeven er maar twee keer groepsplannen geschreven te worden.

Er zijn overlegmomenten tussen IB en leerkrachten die gelijk lopen aan de cyclus van de groepsplannen. Er wordt dan besproken of er aanpassingen gewenst en nodig zijn in de ondersteuning aan de leerkracht.

Ondersteuningsprofiel

Met het team is vastgesteld dat de ambitie van de school is om te voldoen aan een smal zorgprofiel. Dit komt voort uit de beperkte mogelijkheden die voortkomen uit de kleine omvang van de school. Voor de toekomst hebben wij daarom geen ambities om dit verder uit te breiden.

Bijlage: Signalering

Inleiding

Signalering is de eerste stap in het aanbieden van ondersteuning. De belangrijkste persoon voor het signaleren van problemen bij leerlingen is de groepsleerkracht. Deze zal zijn signalerende taak op verschillende manieren realiseren:

- Spontane observaties: Een leerkracht ziet soms al heel snel wanneer leerlingen op één of andere manier opvallen en /of ze problemen hebben op een bepaald gebied. Van deze leerlingen wordt melding gemaakt in de groepsbespreking. De groepsleerkracht houdt deze leerlingen extra in het oog en probeert te corrigeren. In het groepsoverzicht in het kader van afstemming worden de observaties iedere 10 weken verwerkt.
- Door middel van toetsen: het kan hierbij om verschillende soorten toetsen gaan; methode gebonden toetsen en niet-methode gebonden toetsen.
- De resultaten van zowel de toetsen, het dagelijks werk en de observaties bepalen of en hoe er extra hulp moet worden geboden.

Signaleringsmiddelen

Signaleringsmiddelen in de groepen

Zoals hierboven beschreven bestaat de signalering uit spontane observaties, systematische observaties en toetsen. Welke signaleringsmiddelen gebruikt worden verschilt per groep.

Groep 1/2

De onderwijsinspectie heeft als richtlijn vastgelegd dat in de kleuterperiode (groepen 1 en 2) minimaal 1 citotoets afgenomen dient te worden. Op de Drieslag vinden wij het belangrijk om gedurende deze periode meerdere meetmomenten te hebben om de ontwikkeling van de leerlingen zo beter te kunnen volgen.

- In groep 1 wordt in mei E1 taal voor kleuters en rekenen voor kleuters afgenomen, als controle middel welke leerlingen aan het begin van groep 2 extra zorg nodig hebben op het gebied van woordenschat en kritisch luisteren en op het gebied van getalbegrip, meten en meetkunde. Deze wordt afgenomen bij de kleuters die in dat schooljaar voor 1 januari vier jaar zijn geworden.
- In groep 2 wordt in januari/februari M2 taal voor kleuters en rekenen voor kleuters afgenomen, als controle middel welke leerlingen de tweede helft van groep 2 extra zorg nodig hebben op het gebied van woordenschat, kritisch luisteren, herkennen begin en eindklank en auditieve synthese en op het gebied van getalbegrip, meten en meetkunde.
- In groep 2 wordt in maart het screeningsinstrument beginnende geletterdheid afgenomen om te signaleren welke kinderen mogelijk het risico hebben op dyslexie of leesproblemen.
- In groep 2 wordt in mei E2 taal voor kleuters en rekenen voor kleuters afgenomen, als controle middel op de cognitieve ontwikkeling die ze doorgemaakt hebben mede met behulp van de gegeven zorg.

De M1 taal en rekenen voor kleuters wordt in principe niet afgenomen, omdat de kinderen in deze leeftijdsfase de grootste moeite hebben met het werken met een tweedimensionaal vlak (het citoboekje).

Uitzondering zijn die kinderen die het schooljaar voorafgaand voor 1 januari ingestroomd zijn en bij wie al wel de E1 toets in mei van dat schooljaar is afgenomen, maar gezien hun cognitieve c.q. sociaal-emotionele toch in groep 1 zijn gebleven. Bij hen wordt de M1 toets wel afgenomen als controlemiddel op hun cognitieve ontwikkeling.

Om in de groepen 1 en 2 de ontwikkeling van alle leerlingen goed te volgen, werken we gedurende het jaar met het observatie-instrument Kijk.

Gedurende het jaar vindt er door observatie van de leerkracht doorlopend logopedische screening plaats. Op het moment dat de leerkracht het vermoeden heeft dat verder onderzoek noodzakelijk is, neemt zij contact op met de logopediste die in school haar praktijk heeft. Mocht het nodig zijn, dan adviseert zij ouders naar de huisarts te gaan voor een verwijsbrief. Eventuele noodzakelijke logopedie kan op school plaats vinden.

Groep 3

In groep 3 beginnen we met het aanvankelijk lezen, hiervoor gebruiken wij de methode 'Veilig Leren Lezen'. Veilig Leren Lezen heeft een eigen signalering met als voornaamste toets momenten de herfst, winter, lente- en zomersignalering. De registratie hiervan wordt in een apart computerprogramma van Veilig Leren Lezen vastgelegd. Voor technisch lezen nemen wij bij alle kinderen AVI en DMT af. Daarnaast nemen wij de toets beginnende geletterdheid af. De rekenontwikkeling wordt volgens het programma van de methode Alles telt getoetst (methode gebonden toets).

Verder worden er volgens het schema van de signaleringskalender de Cito-toetsen afgenomen.

Groep 4 t/m 8

Voor technisch lezen nemen wij bij alle kinderen van groep 4 tot en met 8 AVI en DMT af. Als ze bij AVI de AVI PLUS hebben gehaald, nemen we alleen nog de DMT af. Deze toetsen worden ingezet volgens het dyslexieprotocol. Bij risicolezers nemen we in november/december en in april de DMT tussentijds af volgens het dyslexieprotocol. Bij de sterke lezers nemen we op die momenten de controletaak van Estafette af om te kijken of de leerlingen nog op koers zitten.

Rekenen (Alles telt), taal (Zin in Taal), begrijpend lezen (Tekstverwerken en Nieuwsbegrip) en spelling (Zin in Spelling) worden volgens het programma van de in de groep gebruikte methode getoetst (methode gebonden toetsen). Voor de zaakvakken worden de toetsen uit Wijzer door de wereld, Wijzer door de tijd en wijzer door Natuur & Techniek afgenomen. Het vak Verkeer wordt getoetst door middel van een theoretisch en een praktisch verkeersexamen.

Verder worden er volgens het schema van de signaleringskalender de Cito-toetsen afgenomen.

Sociaal- emotionele ontwikkeling

Twee keer per jaar wordt het signaleringsinstrument Viseon ingezet in de groepen 3 tot en met 8. In de groepen 1 en 2 gebeurt dit één keer per jaar. In de groepen 5 t/m 8 vullen zowel de leerkrachten als de kinderen de "leerling Viseon" in.

Cito-toetsen

Volgens het schema van de signaleringskalender worden de volgende Cito-toetsen afgenomen:

Meetmoment 1 (januari/februari)

Toets	Groep 1	Groep 2	Groep 3	Groep 4	Groep 5	Groep 6	Groep 7	Groep 8
Cito Rekenen voor kleuters		M2						
Cito Taal voor kleuters		M2						
Cito Begrijpend lezen				M4	M5	M6	M7	M8
Cito Spelling			M3	M4	M5	M6	M7	M8
Cito Rekenen/wiskunde			M3	M4	M5	M6	M7	M8
Cito Woordenschat			M3	M4	M5	M6	M7	M8
Cito Begrijpend luisteren			M3	M4	M5	M6	M7	
DMT/AVI			M3	M4	M5	M6	M7	M8
Cito Luisteren							M7	M8

Meetmoment 2 (mei/juni)

Toets	Groep 1	Groep 2	Groep 3	Groep 4	Groep 5	Groep 6	Groep 7	Groep 8
Cito Rekenen voor kleuters	E1	E2						
Cito Taal voor kleuters	E1	E2						
Cito Begrijpend lezen			E3	E4	E5	E6	E7	
Cito Spelling			E3	E4	E5	E6	E7	
Cito Rekenen/wiskunde			E3	E4	E5	E6	E7	
Cito Woordenschat			E3	E4	E5	E6	E7	
Cito Begrijpend luisteren			E3	E4	E5	E6	E7	
DMT/AVI			E3	E4	E5	E6	E7	

Meetmoment sociaal emotionele ontwikkeling

Toets	Groep 1	Groep 2	Groep 3	Groep 4	Groep 5	Groep 6	Groep 7	Groep 8
Viseon	Jan.	Jan.	Nov. (+april)	Nov. (+april)	Nov. (+april)	Nov. (+april)	Nov. (+april)	Nov. (+april)

Cito Eindtoets Basisonderwijs

In groep 8 wordt de landelijke Cito Eindtoets Basisonderwijs afgenomen. De gegevens van de verschillende methode gebonden toetsen, de drempeltoets, de voortgang in dit laatste schooljaar, de voortgang in de hele schoolloopbaan en de uitslag van de Cito Eindtoets vormen samen de gegevens voor het advies voor het voortgezet onderwijs.

Afspraken over de afname Cito-toetsen

We maken gebruik van de Cito-toetsen en de bijbehorende afnamemomenten. De IB-er zorgt ervoor dat er voldoende leerlingenmateriaal is. De leerkracht voert, zoveel mogelijk zelf, de scores van de toetsen binnen een week na afname in, in het computerprogramma LOVS.

Trendanalyses uit de Cito-opbrengsten

➤ Op schoolniveau

De IB-er maakt een trendanalyse op schoolniveau en bespreekt de resultaten binnen het zorgteam. In die besprekingen worden ook afspraken gemaakt over eventuele interventies. Het team wordt plenair in een teamvergadering geïnformeerd door de IB-er. In de vergaderingen worden resultaten per leerjaar vergeleken en besproken. Doel: Met elkaar praten over onderwijs aan kinderen, elkaar adviseren, met elkaar afspraken maken over eventuele interventies. Het management faciliteert en coördineert de vergaderingen.

➤ Op groepsniveau

De leerkracht maakt een trendanalyse voor zijn/haar groep. Leerkracht en IB bespreken wat die resultaten betekenen voor het handelen in de groep. Wat dit betekent voor de individuele leerling. Zij maken afspraken over het informeren van ouders, het opstellen van handelingsplannen en inschakelen van interne en/of externe hulp. Dit vindt twee keer per jaar plaats tijdens de groepsbesprekingen.

Logopedische screening

Als een kind qua taal/spraakontwikkeling opvalt in de klas kan na overleg met ouders het kind worden aangemeld voor een logopedische screening. De logopedische screening vindt plaats door een logopediste in de school op initiatief van de leerkracht. De onderzochte leerlingen worden met de leerkracht nabesproken. Daar kunnen tips uit voortkomen. Ook kunnen tips aan ouders gegeven worden als het gaat om eenvoudige oefeningen die (met wat ondersteuning) door de ouders gedaan kunnen worden. Als er meer hulp nodig is, kan het kind worden verwezen naar logopedie. Het is dan gewenst dat de leerkracht via de ouders of door contact met de logopedist(e) op de hoogte gehouden wordt van de ontwikkelingen.

Signaleringskalender

Elk jaar wordt een signaleringskalender voor alle groepen samengesteld. Deze maakt onderdeel uit van de activiteitenkalender. De volgende punten worden in de signaleringskalender opgenomen:

- 3x een groepsbespreking met de IB-er: deze besprekingen worden verdeeld over het jaar en gekoppeld aan het groepsoverzicht/groepsplan van Afstemming.
- de week waarin Cito-toetsen afgenomen worden (zie schema hierboven)
- de groepsplanperiodes
- de herfst- winter- lente- zomer signalering van groep 3
- overdrachtsbespreking
- overlegmomenten MT/IB en Directie/IB

Bijlage: Leerlingenzorg

Nieuwe leerlingen

Wanneer een ouder een nieuwe leerling aanmeldt, wordt contact opgenomen met de vorige school. Er worden gegevens uitgewisseld op het gebied van algemeen, cognitief en sociaal-emotioneel functioneren. Indien de betreffende school de benodigde gegevens niet of onvoldoende kan leveren, kan er voor gekozen worden om zelf methode gebonden en/of Cito toetsen af te nemen. Hierdoor kan de beginsituatie beter bepaald worden en wordt door de verantwoordelijke IB-er een passende groep gekozen. Hierbij worden de nieuwe leerkrachten betrokken.

Doublure

Voor sommige leerlingen is extra hulp niet de juiste maatregel om hun schoolontwikkeling goed vorm te geven. Mogelijk zijn deze leerlingen meer gebaat bij een doublure.

Redenen om deze ingrijpende stap te nemen kunnen zijn: de leerprestaties zijn op meerdere vakgebieden onvoldoende. Door herhaling van de leerstof zal de leerling zich beter kunnen ontwikkelen. De doublure zorgt niet voor een onderbreking van de leerlijn, maar voor een tijdelijke vertraging; we verwachten dat de leerling op sociaal-emotioneel gebied aansluiting zal vinden bij een jongere leeftijdsgroep; grote hiaten in de leerstof door langdurige afwezigheid of andere externe omstandigheden; er zal verwacht worden dat de doublure eerder een toename dan een afname in motivatie tot gevolg heeft. Naast de bovengenoemde redenen is er nog een aantal belangrijke overwegingen. Het moet organisatorisch verantwoord zijn en een leerling mag niet twee keer doubleren. De procedure voor Doubleren is beschreven in het Protocol Doubleren en Versnellen. Deze is op te vragen bij de adjunct directeur.

Uiteraard worden ouders ruim op tijd betrokken in gesprekken wanneer bovenstaand aan de orde is. De leerkracht en de IB-er begeleiden ouders en hun kind hierin. De school behoudt zich het recht om de uiteindelijke beslissing te nemen.

Versnellen

Het is mogelijk dat een leerling de aangeboden leerstof als te gemakkelijk ervaart en de capaciteiten heeft meer aan te kunnen. Mogelijk is deze leerling meer gebaat bij versnellen (een klas overslaan).

Redenen om deze ingrijpende stap te nemen kunnen zijn:

- de leerprestaties zijn op meerdere vakgebieden uitstekend, d.w.z. dat er een minimale voorsprong van 1/2 jaar is op groepsniveau betreffende de vakgebieden lezen, taal en rekenen. Door deze ingreep zal het kind zich beter kunnen ontwikkelen omdat leerstof past bij de competenties van het kind;
- we verwachten dat het kind op sociaal-emotioneel gebied aansluiting zal vinden bij een oudere leeftijdsgroep;
- het versnellen zal de motivatie van het kind voor leren in stand moeten houden of vergroten;
- aanvullend onderzoek Digitaal Handelingsprotocol Hoogbegaafdheid (DHH) moet de behoefte ondersteunen.

Doorslaggevende argumenten in het nemen van de beslissing zijn:

- motivatie voor leren en aspecten uit het gedrag in de groep.
- Het moet organisatorisch verantwoord zijn.
- Eventuele hiaten in de leerstof moeten op school opgevangen kunnen worden.

Wanneer er in samenspraak met de ouders voldoende redenen zijn om te onderzoeken of versnellen een goede optie is, kan de beslissing worden genomen om de leerling te laten versnellen. Uiteraard worden ouders ruim op tijd betrokken in dit proces. De school behoudt het recht de uiteindelijke beslissing te nemen. De procedure voor Versnellen is beschreven in het Protocol Doubleren en Versnellen. Deze is op te vragen bij de adjunct directeur.

Kinderen met een onderwijs ondersteuningsarrangement

Er zijn kinderen die zoveel extra zorg nodig hebben dat voor hen een onderwijs ondersteuningsarrangement wordt aangevraagd. Deze aanvraag wordt gedaan bij het Samenwerkingsverband De Eem. Vanuit deze extra financiering kunnen (beperkt) extra onderwijstijd en/of -middelen worden ingezet. Voor deze kinderen wordt in sommige gevallen ook expertise ingezet vanuit het speciaal onderwijs. Dat betekent dat leerkracht en leerling ondersteund worden in hun begeleiding en ontwikkeling. Aan de hand van regelmatige evaluaties met alle betrokkenen zal steeds opnieuw bekeken worden of verdere begeleiding van de leerling op onze school mogelijk blijft.

Bijlage: Zorgschema

	Wie	Hoe	Waar te vinden
Opstellen groepsplan en groepsoverzicht	Leerkracht	Twee keer per jaar volgens de jaarplanning	Ingevuld (volgens format) opslaan in team map op server
Leerlingbespreking individuele zorgleerlingen	Leerkracht en IB-er	Structureel aan begin schooljaar en volgend gedurende het schooljaar	Parnassys
Groepsbezoeken	IB-er	Minimaal één keer per jaar volgens de jaarplanning	Groepsdossiers IB
Groepsbesprekingen	Leerkracht en IB-er	Minimaal twee keer per jaar volgens de jaarplanning	Groepsdossiers IB
Aanvraag Externe hulp (orthopedagoog binnen school of andere externe deskundige)	IB-er in overleg met leerkracht, ouders, orthopedagoog	Groepsplan Verzamelen van leerling gegevens.	Leerling dossier in Parnassys
Aanvraag arrangement voor ondersteuning (complexere problematiek)	IB-er, leerkracht, ouders, onderwijs-ondersteuning van Samenwerkingsverband De Eem	Groeidocument A Hulpvraag wordt besproken	Site Samenwerkingsverband De Eem
Verwijzing naar andere vorm van onderwijs (SBO of SO)	IB-er in overleg met leerkracht, ouders, Samenwerkingsverband De Eem	Invullen van onderwijskundig rapport en compleet maken van dossier door leerkracht samen met IB-er	Site Samenwerkingsverband De Eem
Doublures/versnellen	Overleg leerkracht - IB	Bespreking tussen leerkracht en IB	Parnassys
Inzage dossier door ouders	Teamleider in overleg met IB	Op aanvraag door ouders	Parnassys en dossiermappen bij IB
Begeleiding leerlingen met arrangement	Specialist van buitenaf	Binnen en buiten de groep volgens begeleidingsplan	Groeidocument in Parnassys

Bijlage: Speciale onderwijszorg op de smalle zorgschool

Kenmerken	Setting binnen de klas	Setting binnen de school
Hoeveel tijd en aandacht	Er is één paar handen in de klas. De leerkracht is verantwoordelijk voor extra ondersteuning voor bv. pre teaching, extra leestijd, verlengde instructie. Er wordt grotendeels gewerkt met de gegeven groepsgrootte (max. 30 leerlingen). Tijdens de lessen kan de groep worden opgedeeld in instructiegroepen. De leerkracht kan dan een individuele leerling of groepjes leerlingen helpen.	Er is speciale onderwijszorg wanneer voor een leerling een arrangement toegewezen is via het Samenwerkingsverband De Eem. De aanvraag hiervoor loopt via IB.
Onderwijs- materialen	Er wordt gebruik gemaakt van niveau- en tempodifferentiatie in de lesmethoden. Er is aanvullend remediërend materiaal, behorend bij de gebruikte lesmethoden.	Er zijn onderwijsmaterialen beschikbaar die tegemoetkomen aan specifieke didactische kenmerken (bijv. pictogrammen) en speciale pedagogische/ psychologische kenmerken. Er wordt op projectbasis gewerkt aan het pedagogisch klimaat.
Ruimtelijke omgeving	Er is een aparte plek (bijv. prikkelarm hoekje) waar 1-op-1 begeleiding of begeleiding van een groepje leerlingen kan plaatsvinden.	Er is op de gang ruimte waar 1-op-1 begeleiding of begeleiding van een groepje leerlingen kan plaatsvinden.
Expertise	De leerkracht heeft enige kennis van en competenties op het gebied van speciale onderwijsbehoeften. De IB-er heeft zich verdiept in de meest voorkomende problemen/ aandoeningen/ stoornissen.	De IB-er heeft kennis van en competenties op het gebied van vele speciale onderwijsbehoeften. Een deel van het team heeft kennis van en competenties op het gebied van speciale onderwijsbehoeften.
Samenwerking met andere instanties	De leerkracht onderhoudt contacten met de IB-er om op de hoogte te blijven.	Er is geregeld samenwerking en afstemming met professionals uit SO en zorginstellingen.

Bijlage: Overlevormen

Binnen de overlevormen maken we onderscheid tussen interne en externe overlevormen.

Overlevormen Intern

Groepsbespreking met intern begeleider

Twee keer per schooljaar bespreekt de leerkracht de leerlingen van zijn/haar groep door met de intern begeleider. Tijdens de bespreking worden alle leerlingen besproken naar aanleiding van het groepsoverzicht en de groepsplannen voor rekenen en technisch lezen (zie bijlage 1 en 2). De concept versie van deze documenten moet ingevuld, minimaal een week van tevoren bij de intern begeleider worden ingeleverd. Tijdens de besprekingen komen verschillende onderwerpen aan bod zoals; organisatie, sfeer, leerlingen die extra begeleiding nodig hebben, leerlingen waarvan de onderwijsbehoeften nader besproken moeten worden, clustering van leerlingen, opstellen van het groepsplan en realiseren van het groepsplan. De groepsbespreking kan gaan over individuele leerlingen en/of de groep als geheel. De leerkracht past na deze bespreking het groepsplan aan volgens de gemaakte afspraken. Aan het eind van het jaar vindt een overdrachtsbespreking plaats met de oude en nieuwe groepsleerkracht.

Ondersteuningsaanvraag

Een ondersteuningsaanvraag is een gepland moment tussen de leerkracht, IB-er en eventueel andere deskundigen. Het is gericht op een individuele leerling, met als doel het beantwoorden van de hulpvraag van de leerkracht. Een leerling bespreking kan voortkomen uit de volgende situaties:

- Als een leerling onvoldoende profiteert van het groepsaanbod, de doelen zijn niet behaald.
- Als niet wordt begrepen waarom een leerling zich anders ontwikkelt of gedraagt dan verwacht.
- Als er geen zicht is op wat reële doelen voor deze leerling zijn, het ontwikkelperspectief is onduidelijk.
- Al een leerkracht behoefte heeft aan feedback op zijn/haar aanpak van een specifieke leerling of op de samenwerking met bepaalde ouders.
- Als het niet lukt om de onderwijsbehoeften van de leerling te formuleren, het is niet duidelijk wat deze leerling nodig heeft en hoe dat te concretiseren is.
- Als ernstige of complexe problematiek wordt vermoed en een aanmelding bij het SWV of een verwijzing naar een externe instelling voor hulpverlening moet worden voorbereid.

Bespreking van tussentijdse problemen

Collega's kunnen tussendoor een beroep doen op de IB-er voor kort overleg. Van de afspraken maken de leerkrachten een korte notitie in het groepsoverzicht.

IB/TL overleg

Een keer per twee weken is er overleg tussen de teamleider en de IB-er. In dit overleg worden alle onderwerpen die spelen rondom de zorg besproken.

Directie/IB overleg

Twee maal per jaar is er overleg tussen directie (directeur en teamleider) en de IB-er. Op deze momenten wordt gesproken over de doelen die zijn gesteld voor het lopende schooljaar. Daarnaast worden de Cito tussenresultaten en de trendanalyses besproken.

Oudergesprekken met de leerkracht als er zwaarwegende beslissingen genomen moeten worden.

Wanneer er zwaarwegende beslissingen moeten worden genomen neemt de intern begeleider deel aan het gesprek tussen de leerkracht en de ouders/ verzorgers. Hierbij kan gedacht worden aan doublure, verwijzing naar een andere school, verwijzing naar hulp buiten de school, onderzoek, ingreep in het aanbod van de reguliere leerstof, overplaatsing naar een andere groep, enz.

De leerkracht informeert de intern begeleider wanneer het gesprek zal plaatsvinden. De leerkracht beschrijft in ieder geval de afspraken en aandachtspunten die in het gesprek besproken zijn in het administratieprogramma Parnassys.

Aanwezigheid bij een rapportgesprek

De leerkracht kan de IB-er om uiteenlopende redenen vragen aanwezig te zijn bij een rapportbespreking met de ouders.

Overlegvormen Extern

Nabespreking onderzoek

Als een externe orthopedagoog in opdracht van school een leerling heeft onderzocht volgt een bespreking over de resultaten van het onderzoek met de leerkracht, IB-er en de ouders. De orthopedagoog maakt een verslag met daarin de resultaten, conclusies en adviezen. Dit verslag wordt aan de school en de ouders toegezonden.

Overleg naar aanleiding van Kort Logopedisch Onderzoek (KLO)

Twee keer per jaar, of op aanvraag van de IB-er tussentijds, vindt er een overleg plaats naar aanleiding van het KLO. De conclusie van het onderzoek wordt besproken en indien nodig worden er tips aan de leerkracht en/of ouders gegeven.

Ondersteuning (op aanvraag) vanuit het Samenwerkingsverband De Eem

Om beter zicht te krijgen op de specifieke onderwijsbehoeften van een kind kunnen we als school een aanvraag doen bij onze schoolondersteuner van het samenwerkingsverband De Eem. Zo'n aanvraag doen we uiteraard altijd in overleg met de ouders.

Intern begeleiders overleg samenwerkingsverband

Onze school maakt deel uit van een samenwerkingsverband van basisscholen en van scholen voor speciaal basisonderwijs. Dit samenwerkingsverband is het Samenwerkingsverband De Eem (SWV De Eem). Het samenwerkingsverband heeft tot doel 'uitvallende' leerlingen zoveel mogelijk te behouden voor het reguliere basisonderwijs. Het grote samenwerkingsverband is opgedeeld in kleinere regionaal gerichte werkverbanden. De intern begeleiders van dit werkverband komen ongeveer 10 x per jaar samen. Zij werken aan een jaarlijks bij te stellen ondersteuningsplan waarbij intervisie, uitwisseling van ervaringen en afstemming belangrijke onderdelen zijn.

Bijlage: Dossier

Dossiervorming

De Drieslag maakt een onderscheid in het leerlingen dossier, dat centraal in een dossierkast beheerd wordt bij de administratie en het leerlingen dossier in Parnassys dat beheerd wordt door de groepsleerkracht.

Leerling dossier bij de administratie

Het leerling dossier bij de administratie bestaat uit een hangmappensysteem. Per leerling is er een hangmap. Deze hangmappen zijn ingedeeld op alfabetische volgorde per jaargroep. De inhoud van deze mappen verschilt.

- NAW gegevens
- Onderwijskundig rapport van de vorige school (indien van toepassing);
- Overdrachtslijst peuterspeelzaal (indien van toepassing).
- Onderzoeksverslagen externe instanties.
- Achtergrondinformatie
- Toetsen met D of E score (AVI, DMT, Cito)
- Overig aanvullend toets materiaal

Leerling dossier van de leerkracht

In Parnassys houden de leerkrachten de volgende gegevens bij:

- Logboek
- Uitgewerkte oudergesprekken
- Leerling-gegevens
- Groepsplannen
- Handelingsplannen
- Groeidocumenten

De intern begeleider heeft inzage in al deze documenten.

Over het gebruik van het leerlingendossier bij de administratie zijn een aantal afspraken:

- Iedere leerkracht mag het leerlingendossier bij de administratie raadplegen, maar niet meenemen naar huis.
- Ouders hebben recht op inzage, alleen de directie geeft daarvoor toestemming.